

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **J. Š.**, zast. Mgr. Pavlem Říčkou, advokátem, se sídlem Litevská 8/1174, Praha 10, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 1. 7. 2010, č. j. 8 Ca 260/2007 - 39,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 1. 7. 2010, č. j. 8 Ca 260/2007 - 39, **se zrušuje** a věc **se** tomuto soudu **vrací** k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Žalovaný rozhodnutím ze dne 21. 6. 2007, č. 582/2007, zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí ředitele Policie České republiky, oblastního ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Praha (dále též „správní orgán prvního stupně") ze dne 9. 2. 2007, č. 799/2007, kterým byl žalobce podle § 42 odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále též zákon č. „361/2003 Sb.") propuštěn ze služebního poměru s odkazem na § 42 odst. 5 písm. a) téhož zákona dnem doručení rozhodnutí, neboť usnesením Okresního soudu v Opavě ze dne 20. 12. 2006, č. j. 19 T 68/2006 – 154, které nabylo právní moci dne 16. 1. 2007, bylo podle § 223a odst. 1 a § 307 odst. 2 trestního řádu podmíněně zastaveno trestní stíhání pro trestný čin výtržnictví žalobce podle § 202 odst. 1 trestního zákona a podle § 307 odst. 2 trestního řádu byla stanovena zkušební doba v trvání 1 roku. Uvedeného trestného činu se žalobce dopustil v době svého osobního volna dne 3. 12. 2005, kolem 3:00 hod. na ul. Olomoucké v Opavě.

V odvolání proti tomuto rozhodnutí žalobce namítal, že jeho jednání, k němuž se plně doznal, jehož lituje a všem jichž se dotklo, se omluvil, nemělo být posouzeno podle zákona č. 361/2003 Sb., ale podle zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky (dále též „zákon č. 186/1992 Sb.“). Podle žalobce přicházel v úvahu postup podle § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb., ve lhůtách uvedených v § 106 odst. 3 téhož zákona.V jeho případě tyto lhůty marně uplynuly nejpozději dne 2. 12. 2006, kdy mu mohlo být naposledy doručeno rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru. Na této skutečnosti nemohl nic změnit ani nově přijatý zákon č. 361/2003 Sb., který nemůže prekludovaná „práva“ dle předchozího služebního zákona opět uvést v život a to v neprospěch osoby, která je v dobré víře. Už vůbec pak není v právním státě myslitelné a přijatelné, aby nový zákon dopadl na skutky, které byly spáchány přede dnem jeho účinnosti. S ohledem na skutečnost, že čin byl vyšetřován inspekcí, služební funkcionář věděl o tom, jakého skutku se žalobce dopustil a kdy ho spáchal, přesto však nepodnikl žádné kroky, ačkoliv je mohl podniknout, čímž došlo k prekluzi práva propustit jej ze služebního poměru. Podle žalobce není v intencích právního řádu České republiky přípustné, aby ho bylo možné za tento čin retroaktivní aplikací zákona č. 361/2003 Sb. propustit ze služebního poměru.

Žalobce dále poukázal na důvodovou zprávu k zákonu č. 361/2003 Sb., ze které podle jeho názoru vyplývá, že otázku úpravy vztahů posuzuje zákonodárce do budoucna, nikoli zpětně na události a skutky, které se již staly. Konstatoval, že otázka kontinuity právního režimu a vztahu ustanovení zákona č. 186/1992 Sb. a č. 361/2003 Sb. je podchycena v § 227 odst. 2 zákona č. 361/2003 Sb., přičemž z tohoto ustanovení je zřejmý úmysl zákonodárce nezhoršit postavení policistů ve věci skončení služebního poměru ve věcech, které časově spadají do účinnosti starého služebního zákona.

Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že důvodem k propuštění žalobce ze služebního poměru je právní moc shora uvedeného usnesení Okresního soudu v Opavě o podmíněném zastavení trestního stíhání žalobce, která nastala dne 16. 1. 2007. Služební funkcionář existenci tohoto usnesení zjistil dne 5. 2. 2007. Z ustanovení § 42 odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2003 Sb., je totiž zřejmé, že příslušník musí být propuštěn, jestliže bylo v řízení o úmyslném trestném činu pravomocně rozhodnuto o podmíněném zastavení jeho trestního stíhání. Zákon č. 361/2003 Sb. v žádném ze svých přechodných ustanovení neurčuje, že tento důvod propuštění lze aplikovat pouze, bylo-li podmíněně zastaveno trestní stíhání pro trestný čin, který se stal po dni 1. 1. 2007, tj. po dni nabytí účinnosti tohoto zákona. Důvodem propuštění v případě žalobce není skutečnost, že se dopustil trestného činu výtržnictví. Žalobce nebyl totiž propuštěn podle § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb. a nelze tudíž uznat jeho námitku týkající se prekluze lhůty k propuštění podle třetího odstavce téhož ustanovení. Z ustanovení § 42 odst. 5 zákona č. 361/2003 Sb., je podle žalovaného zřejmé, že rozhodnutí o propuštění z důvodů uvedených v § 42 odst. 1 písm. b) až d) a písm. f) a § 42 odst. 3 písm. c) téhož zákona musí být příslušníkovi doručeno do 2 měsíců ode dne, kdy služební funkcionář důvod propuštění zjistil, nejpozději však do 1 roku ode dne, kdy tento důvod vznikl. K prekluzi práva a k porušení zákazu retroaktivity nemohlo dojít, neboť služební funkcionář důvod propuštění žalobce ze služebního poměru zjistil dne 5. 2. 2007, přičemž tento důvod bez jakýchkoliv pochyb vznikl dne 16. 1. 2007. Pokud by služební funkcionář zvolil jiný postup, porušil by ustanovení § 42 odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2003 Sb., neboť tento

důvod propuštění neumožňuje žádné výjimky. Umožňuje úvahu služebního funkcionáře pouze v té části, kde zkoumá, zda jednání žalobce, kterým trestný čin spáchal, je v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka.

Žalovaný dále vyjádřil nesouhlas s názorem žalobce na aplikaci ustanovení § 227 odst. 2 zákona č. 361/2003 Sb., neboť toto ustanovení řeší případy, kdy bylo zahájeno řízení ve věcech služebního poměru podle dosavadních právních předpisů, tj. podle zákona č. 186/1992 Sb. Řízení o propuštění žalobce ze služebního poměru však bylo zahájeno dnem 8. 2. 2007 (tj. v době, kdy zákon č. 186/1992 Sb., již nebyl platný ani účinný), kdy byl vůči němu ve smyslu § 178 odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2003 Sb., učiněn první úkon, jelikož řízení bylo zahájeno z podnětu bezpečnostního sboru. Úvahy žalobce stran toho, že ho služební funkcionář nepropustil podle § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb., označil žalovaný za právně irelevantní, neboť podle jeho názoru je pouze v kompetenci a na uvážení služebního funkcionáře, zda v dané době učiní či neučiní personální opatření ve smyslu § 106 odst. 1 písm. d) tehdy účinného služebního zákona. Žalovaný dále dospěl k závěru, že spáchání trestného činu žalobcem je v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka bezpečnostního sboru.

Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, v níž stejně jako v předcházejícím správním řízení namítal, že na skutek, jehož se dopustil dne 3. 12. 2005, bylo možné aplikovat pouze tehdy účinný právní předpis, tj. zákon č. 186/1992 Sb. Proti žalobci mohlo být postupováno podle § 106 odst. 1 písm. d) tohoto zákona, přičemž tento postup mohl být využit nejdéle do jednoho roku od chvíle, kdy tento důvod vznikl vzhledem k lhůtě stanovené v § 106 odst. 3 téhož zákona. Nejpozději tak bylo možné proti žalobci uplatnit právo a doručit mu rozhodnutí o propuštění dne 2. 12. 2006. Služební funkcionář však, přestože věděl, kdy a jakého skutku se žalobce dopustil, nepodnikl žádné kroky k propuštění žalobce, ačkoliv mu v takovém postupu nic nebránilo. Navíc i po tomto datu mohl být žalobce propuštěn ze služebního poměru podle § 107 odst. 2 původního služebního zákona v případě, že by byl pro tento skutek pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin. Vzhledem k tomu, že odsouzen nebyl, nemohl být podle předchozí právní úpravy ze služebního poměru propuštěn po datu 2. 12. 2006. Podle žalobce tak došlo k prekluzi práva služebního funkcionáře propustit jej ze služebního poměru.

Žalobce byl přesto ze služebního poměru propuštěn, přičemž rozhodnutí služebního funkcionáře ze dne 9. 2. 2007 se opíralo o § 42 odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2003 Sb., a bylo učiněno na základě usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání, vydaného Okresním soudem v Opavě, které nabylo právní moci dne 16. 1. 2007. Žalovaným použitý výklad služebního zákona označil žalobce za retroaktivní a nerespektující princip právní rovnosti stanovený Listinou základních práv a svobod a Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod. Základním trestním principem je totiž zákaz zpětné působnosti trestního zákona. Žalobce dále poukázal na závěry Evropského soudu pro lidská práva, ke kterým dospěl v rozsudku ve věci Welch v. Spojené královské ze dne 9. 2. 2005, č. 307-A a v rozsudku ze dne 23. 9. 1998 Rexueil VII/1998 a v návaznosti na to dovodil, že ustanovení § 42 odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2003 Sb., je nepochybně trestem ve smyslu čl. 7 odst. 1 Evropské úmluvy, jelikož je zde příslušníkovi ukládáno opatření (propuštění ze služebního poměru) v důsledku obvinění pro spáchání

určitého konkrétního trestného činu a jako následek podmíněného zastavení trestního stíhání. Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je proto podle žalobce v rozporu se zásadou zákazu retroaktivity vyjádřené v čl. 7 odst. 1 Evropské úmluvy vzhledem ke skutečnosti, že žalobce postihuje za jednání, kterého se dopustil 3. 12. 2005, ačkoli zákon č. 361/2003 Sb., nabyl účinnosti až dne 1. 1. 2007. Tomuto výkladu koresponduje také důvodová zpráva k § 42 zákona č. 361/2003 Sb.

Podle žalobce je výklad zaujatý v rámci rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru nelogický a narušuje i rovnost subjektů (zde policistů) před zákonem. Pokud by totiž bylo připuštěno, že zákon č. 361/2003 Sb. může dopadnout na skutky, které nastaly před jeho účinností, pak zhoršuje postavení policisty, neboť umožňuje potrestat jej za skutek, který se stal před jeho účinností. Možnost propuštění ze služebního poměru dle zákona č. 361/2003 Sb., je vázána na pravomocné rozhodnutí, v tomto případě však na pravomocné rozhodnutí o skutku, který se stal před jeho účinností, a proto zde podle názoru žalobce dojde k nerovnosti před zákonem mezi policisty, kteří, byť by hypoteticky spáchali stejný trestný čin ve stejné době, byli odsouzeni či jinak bylo o jejich skutku rozhodnuto v jiném časovém horizontu. Žalobce tvrdil, že *„paradoxně se pak stane, že kdo byl pravomocně odsouzený do 31. 12. 2006 (alternativně s přihlédnutím k prekluzívní lhůtě 1 roku či 2 měsíce dle subjektivní lhůty - tj. do 31. 10. 2006 či do 31. 12. 2005), tak za stejný skutek nemůže být propuštěn, dle P ČR zaujatého výkladu v napadeném rozhodnutí, zatímco za čin, o kterém bylo pravomocně rozhodnuto po těchto datech, tj. po 1. 1. 2007, tak za něj může být propuštěn ze služebního poměru, ačkoliv by se v obou případech jednalo o stejný TČ ve stejný den a to před účinností zákona.“* Podle žalobce se jedná o porušení principu rovnosti v právech, vyjádřeného v čl. 1 Listiny základních práv a svobod.

S ohledem na výše uvedené žalobce navrhoval, aby Městský soud v Praze rozhodnutí správních orgánů obou stupňů zrušil a uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady soudního řízení a to do 3 dnů od právní moci rozsudku.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 1. 7. 2010, č. j. 8 Ca 260/2007 – 39, žalobu zamítl, a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Námitce žalobce, podle které byl propuštěn na základě výkladu zákona, který je retroaktivní, nerespektující princip právní rovnosti a jedná se o trest ve smyslu čl. 7 odst. 1 Evropské úmluvy městský soud nepřisvědčil. Nesouhlasil s názorem, že propuštění policisty ze služebního poměru podle § 42 odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2003 Sb., je trestem, a je tedy třeba jej interpretovat a aplikovat pod zorným úhlem ustanovení článku 7 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Městský soud v této souvislosti odkázal na rozsudek ze dne 31. 1. 2008, č. j. 2 Ads 78/2007 – 78, v němž Nejvyšší správní soud vyslovil, že rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru je institutem, který má evidentně pracovněprávní povahu, nikoliv odpovědnostní; účelem řízení o propuštění příslušníka ze služebního poměru není posoudit otázky spáchání deliktu a jeho trestnosti, nýbrž to, zda jsou či nejsou naplněny podmínky stanovené služebním zákonem k ukončení služebního poměru tímto způsobem. Z tohoto důvodu městský soud zamítl veškerou argumentaci žalobce založenou právě na pojetí propuštění ze služebního poměru jako opatření sankční povahy.

Městský soud dále konstatoval, že žalobce vychází z nesprávné teze, že důvodem pro jeho propuštění ze služebního poměru bylo jednání, kterého se dopustil dne 3. 12. 2005 a pro něž bylo proti němu vedeno trestní stíhání. Důvodem propuštění žalobce ze služebního poměru totiž podle městského soudu byla jiná událost, a to podmíněné zastavení jeho trestního stíhání na základě usnesení Okresního soudu v Opavě ze dne 20. 12. 2006, č. j. 19 T 68/2006 - 154, které nabylo právní moci dne 16. 1. 2007. Služební funkcionář tudíž musel vycházet nikoliv z právní úpravy platné v době spáchání žalobcova skutku, ale z právní úpravy platné v době, kdy bylo trestní stíhání zastaveno. Městský soud poukázal na znění § 42 odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2003 Sb., z jehož dikce dovodil, že zákonodárce neučinil pro možnost propuštění ze služebního poměru podstatnou dobu, kdy měl být spáchán skutek, kvalifikovaný jako trestný čin, ale pouze to, jak o něm bylo rozhodnuto. Vzhledem k tomu, že pravomocné usnesení Okresního soudu v Opavě o podmíněném zastavení trestního stíhání žalobce, bylo správnímu orgánu prvního stupně doručeno dne 5. 2. 2007, je třeba mít za to, že právě tohoto dne se služební funkcionář dozvěděl o zákonném důvodu k propuštění žalobce. O propuštění žalobce bylo rozhodnuto dne 9. 2. 2007, tedy v rámci lhůt stanovených v § 42 odst. 4 zákona č. 361/2003 Sb.

Pro úplnost městský soud doplnil, že i kdyby byla věc posuzována podle zákona č. 186/1992 Sb., nedošlo by k prekluzi práva služebního funkcionáře propustit žalobce právě dnem 3. 12. 2006. Městský soud zmínil ustanovení § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb., podle kterého policista může být propuštěn ze služebního poměru, jestliže porušil služební přísahu tím, že se dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit dobrou pověst policie. Konstatoval, že jakkoliv bylo podle této normy v pravomoci služebního funkcionáře posoudit zavrženíhodnost jednání policisty a také to, zda je toto jednání způsobilé ohrozit dobrou pověst policie, nemohl samostatně rozhodnout, zda má anebo nemá znaky trestného činu. O tom, zda určité jednání konkrétní osoby má takové znaky či nikoliv, však rozhodují pouze orgány činné v trestním řízení. Zákon č. 186/1992 Sb., sice nevyžadoval podmínku, že bylo o spáchání trestného činu již pravomocně rozhodnuto soudem, přesto bylo nutno respektovat stanovisko orgánů činných v trestním řízení, vyjádřené v příslušném procesním úkonu podle trestního řádu. Jinak by totiž mohla nastat absurdní situace, kdy by služební funkcionář dovodil, že určité jednání policisty má znaky trestného činu, zatímco orgány činné v trestním řízení by věc odložily již ve stádiu prověřování před zahájením trestního stíhání podle § 159a odst. 1 trestního řádu s tím, že jednání znaky trestného činu vůbec nemá. Počátek lhůty by tedy bylo nutno uvažovat až od zahájení trestního stíhání, případně od podání žaloby a nelze tedy konstatovat, že by oprávnění služebního funkcionáře k propuštění žalobce najisto prekludovalo dne 3. 12. 2006.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), v níž stejně jako v předcházejícím řízení namítal, že v době spáchání trestného činu, kvůli němuž bylo vydáno rozhodnutí žalovaného, bylo možné na tento skutek aplikovat pouze platný a účinný právní předpis, kterým byl zákon č. 186/1992 Sb. Proti stěžovateli bylo možné postupovat podle § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb., při dodržení lhůt uvedených v § 106 odst. 3 téhož zákona. Podle stěžovatele je právní úprava striktní a restriktivní, a důvody pro propuštění ze služebního poměru nebylo

možné rozšiřovat výkladem. Stěžovatel vyjádřil přesvědčení, že Městský soud v Praze pochybil, když žádným způsobem nezohlednil veřejnoprávní povahu regulace služebního poměru, kde jakékoliv rozšiřování povinností příslušníků či rozšiřování pravomocí policejních funkcionářů je nepřijatelné. Městský soud podle stěžovatele nerespektoval zásadu právní jistoty a zásadu zákazu retroaktivního působení zákonů a jejich předvídatelnosti. Pochybil také v tom, že *„neřešil vztah a dobu spáchání skutku, změny právní úpravy, vydání rozhodnutí soudu o podmíněném zastavení trestního stíhání a aplikaci změny veřejnoprávního předpisu - služebního zákona do práv stěžovatele“*. Za vadu rozsudku městského soudu tak stěžovatel považuje aplikaci zákona, který nebyl účinný v době, kdy byl trestný čin spáchán.

Stěžovatel dále poukázal na znění § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb., ve znění účinném od 1. 3. 2006, které městský soud zmínil a namítal, že soud zákon v tomto znění aplikoval na dobu, kdy byl spáchán předmětný skutek stěžovatele (tj. na dřívější dobu) a rozsáhle se zabýval úvahami, jak mohl policejní funkcionář v předmětné době toto své právo realizovat, pokud nevěděl, s jakým výsledkem předmětné trestní řízení skončí. Takovýto postup soudu podle stěžovatele jednoznačně zakládá zmatečnost rozsudku městského soudu spočívající v tom, že městský soud pravděpodobně omylem vykládal znění ustanovení zákona č. 186/1992 Sb., odlišné od znění ustanovení účinného v době spáchání skutku stěžovatele.

Stěžovatel dále namítal, že městský soud sice odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu týkající se povahy rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru, ale již nezdůvodnil, z jakého důvodu je možné na skutečnosti, které vznikly před účinností služebního zákona použít přísnější právní úpravu v oblasti veřejnoprávní regulace, která rozšiřuje důvody pro propuštění ze služebního poměru oproti době, kdy byl předmětný skutek spáchán. Pokud městský soud poukázal na skutečnost, že stěžovatel nebyl propuštěn pro skutek, který spáchal, ale pro rozhodnutí soudu, které na tento skutek navazuje, pak toto odůvodnění je nesrozumitelné, neobsahující logické a konsistentní odůvodnění a rozporné s právní úpravou i se základními zásadami právního řádu.

Stěžovatel vyslovil přesvědčení, že nejpozději ho bylo možné ze služebního poměru propustit dne 2. 12. 2006. Tímto dnem totiž právo služebního funkcionáře propustit stěžovatele pro skutek spáchaný dne 3. 12. 2005 prekludovalo a nebylo možné jej nadále užít. Poukázal též na skutečnost, že čin stěžovatele byl vyšetřován inspekcí, služební funkcionář tudíž věděl o tom, kdy a jakého skutku se stěžovatel dopustil, přesto však nepodnikl žádné kroky, ačkoli mu v tom nic nebránilo. Podle stěžovatele tak došlo k prekluzi práva služebního funkcionáře propustit jej ze služebního poměru.

Stěžovatel dále nesouhlasil se závěrem Městského soudu v Praze, že nedošlo k prekluzi práva na jeho propuštění dle zákona č. 186/1992 Sb., jelikož rozhodný den, od kterého se počítá jednoroční lhůta pro propuštění příslušníka ze služebního poměru nelze počítat ode dne spáchání jednání, které má znaky trestného činu (tedy kdy vznikne odpovědnost dle trestního práva hmotného), ale až od okamžiku, kdy orgány činné v trestním řízení vydají procesní rozhodnutí ve věci samé, tedy např. usnesení o zahájení trestního stíhání nebo obžalobu. Stěžovatel namítal, že uvedená interpretace § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb. jde „proti jazykovému výkladu“. Znění tohoto ustanovení

zákona v den, kdy stěžovatel spáchal skutek, za který mohl být postižen propuštěním ze služebního poměru, bylo následující: „porušil služební přísahu nebo služební povinnost zvlášť závažným způsobem“. Jednoroční lhůta pro propuštění se tak podle stěžovatele nepochybně odvíjí ode dne spáchání skutku, nikoli ode dne, kdy bylo rozhodnuto orgánem činným v trestním řízení ve věci samé. Interpretace uvedeného ustanovení zákona č. 186/1992 Sb., dle které by měla být tato lhůta počítána např. od vydání usnesení o zahájení trestního stíhání či od podání obžaloby by se dotkla výrazně právní jistoty a zásady ochrany příslušníků bezpečnostního sboru.

S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhoval, aby Nejvyšší soud rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 1. 7. 2010, č. j. 8 Ca 260/2007 – 39, zrušil a věc tomuto soudu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti zrekapituloval dosavadní vývoj věci a zopakoval, že důvodem k propuštění stěžovatele ze služebního poměru bylo nabytí právní moci usnesení Okresního soudu v Opavě ze dne 20. 12. 2006, č. j. 19 T 68/2006 – 154, kterým bylo rozhodnuto o podmíněném zastavení trestního stíhání žalobce, o kterém se služební funkcionář dozvěděl dne 5. 2. 2007. Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně tudíž bylo vydáno ve lhůtě stanovené v § 42 odst. 4 zákona č. 361/2003 Sb. Důvodem propuštění tedy nebylo jednání uvedené ustanovení § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb. Na rozdíl od znění § 42 zákona č. 361/2003 Sb., konstruoval § 106 zákona č. 186/1992 Sb., pouze možnost propustit policistu, nikoliv povinnost. Zákon č. 361/2003 Sb., stanovil, že ho má být užito i na staré právní poměry již založené, ale teprve od doby jeho účinnosti. K stěžovatelem namítané zakázané retroaktivitě žalovaný uvedl, že se jedná zjevně o zásadně přípustnou nepravou retroaktivitu, přičemž obecně lze konstatovat, že zrušení staré a přijetí nové právní úpravy je vždy nutně spjato se zásahem do právní jistoty. Stěžovatel byl propuštěn podle zákona účinného v době, kdy služební funkcionář zjistil důvod propuštění. Služební funkcionář přitom byl při rozhodování zákonem vázán a byl povinen respektovat jeho znění. Žalovaný dále poukázal na názor městského soudu, že propuštění policisty ze služebního poměru není trestem a že na něj není možné aplikovat čl. 7 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a dovodil z něho, že je potom nepodstatné řešit prekluzi práva propustit žalobce podle předchozího zákona. S ohledem na výše uvedené žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Městského soudu v Praze z hledisek stanovených v § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Stěžovatel se v kasační stížnosti výslovně dovolával důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat pouze z důvodů tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Na tomto místě považuje Nejvyšší správní soud za vhodné připomenout skutečnosti rozhodující pro posouzení věci a relevantní právní úpravu.

Obžalobou státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Ostravě sp. zn. 3 Kzv 23/2006 – 22, ze dne 22. 6. 2006 byl stěžovatel postaven před soud pro trestný čin výtržnictví podle § 202 odst. 1 trestního zákona, jehož se měl dopustit dne 3. 12. 2005, kolem 3:00 hod. v Opavě, na ulici Olomoucké, v době svého osobního volna, v restauraci Etnoklub v přítomnosti více osob tím, že po předchozím požití alkoholického nápoje nejprve slovně napadal přítomné hosty vulgárními výroky a posléze i fyzicky tak, že do nich strkal, jednoho z nich zcela bezdůvodně uchopil za krk a snažil se jej udeřit pěstí do obličeje, což se mu však nepodařilo, protože mu v tom zabránil číšník, na napomenutí obsluhy restaurace ani na následnou výzvu k opuštění objektu nereagoval a vzpíral se i poté, co byl číšníkem a přítomnými hosty vyváděn ven, a proto musel být přidržován na zemi až do příjezdu přivolané policejní hlídky Obvodního oddělení Policie ČR Opava, jejíž členy urážel vulgarismy, nereagoval na jejich opakované výzvy k zanechání protiprávního jednání, policistu nstržm. T. K. uchopil za oba kotníky tak, že mu znemožnil další pohyb a proto byl nstržm. K. nucen použít obušku, a protože byl nadále agresivní, byli zakročující policisté nuceni použít hmatů a chvatů a nasadit mu služební pouta, a poté ve služebním vozidle Policie ČR policisty zostouzel vulgarismy a vykřikoval, že „u policie skončili“, a pro svou podnapilost musel být převezen k vystřízlivění na Protialkoholní záchytnou stanici v Opavě. Trestní stíhání žalobce pro tento trestný čin bylo podle § 223a odst. 1 a § 307 odst. 2 trestního řádu podmíněně zastaveno usnesením Okresního soudu v Opavě ze dne 20. 12. 2006, č. j. 19 T 68/2006 – 154, které nabylo právní moci dne 16. 1. 2007, přičemž stěžovateli byla podle § 307 odst. 2 trestního řádu stanovena zkušební doba v trvání 1 roku. Okresní soud v Opavě dospěl k závěru, že byly splněny formální podmínky § 307 odst. 1 trestního řádu pro tento postup, když obžalovaný se ke svému činu doznal, verbálně projevil lítost a také se poškozeným za své počínání omluvil, přičemž z provedených důkazů nevyšlo najevo, že by některému z tehdy přítomných hostů v klubu byla způsobena majetková škoda či škoda na zdraví, stejně jako zasahujícím policistům.

Správní orgán prvního stupně rozhodnutím ze dne 9. 2. 2007, č. 799/2007, propustil podle § 42 odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2003 Sb., stěžovatele ze služebního poměru s odkazem na § 42 odst. 5 písm. a) téhož zákona, a to dnem doručení rozhodnutí. Odvolání stěžovatele proti tomuto rozhodnutí zamítl žalovaný rozhodnutím ze dne 21. 6. 2007, č. 582/2007.

Podle § 106 odst. 1 zákona č. 186/1992 Sb., ve znění účinném do 28. 2. 2006, *policista může být propuštěn ze služebního poměru, jestliže: a) pro něj v důsledku snížení početních stavů policie, schváleného vládou České republiky, není zařazení, b) podle posudku lékařské komise dlouhodobě pozbyl ze zdravotních důvodů způsobilost vykonávat jakoukoliv*

funkci v policii, c) jestliže je podle závěrů služebního hodnocení nezpůsobilý vykonávat jakoukoliv funkci v policii, d) porušil služební přísahu nebo služební povinnost zvlášť závažným způsobem, e) byl pravomocně odsouzen pro trestný čin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody.

Podle odst. 3 téhož ustanovení, *o propuštění z důvodů uvedených v odstavci 1 písm. c), d) a e) může být rozhodnuto pouze do dvou měsíců ode dne, kdy služební funkcionář důvod propuštění zjistil, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy tento důvod vznikl; v těchto lhůtách musí být rozhodnutí policistovi též doručeno. Jde-li o propuštění z důvodu uvedeného v odstavci 1 písm. c), nezapočítává se do lhůty dvou měsíců doba, po kterou je policista uznán dočasně neschopným služby pro nemoc nebo úraz.*

Podle § 146 zákona č. 186/1992 Sb., *právo se promlčí, jestliže nebylo uplatněno ve lhůtě v tomto zákoně stanovené. K promlčení se přihlédne, jen jestliže se ten, vůči němuž se právo uplatňuje, promlčení dovolá; v takovém případě nelze promlčené právo tomu, kdo je uplatňuje, přiznat.*

Podle odst. 3 téhož ustanovení, *k zániku práva proto, že nebylo ve stanovené lhůtě vykonáno, dochází jen v případech uvedených v § 36 odst. 1, § 97 odst. 3 a § 106 odst. 3; k zániku práva se přihlédne, i když to není v řízení namítáno.*

Podle § 42 odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2003 Sb., který nabyl účinnosti dne 1. 1. 2007, *příslušník musí být propuštěn, jestliže bylo v řízení o úmyslném trestném činu pravomocně rozhodnuto o podmíněném zastavení jeho trestního stíhání, bylo pravomocně schváleno narovnání, nebo bylo pravomocně rozhodnuto o podmíněném odložení návrhu na potrestání a jednání, kterým trestný čin spáchal, je v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka.*

Z provedené rekapitulace je zřejmé, že v posuzované věci je třeba se vypořádat především s otázkou, podle jakého zákona měl služební funkcionář postupovat – zda podle zákona č. 186/1992 Sb., ve znění účinném do 28. 2. 2006 (vzhledem k tomu, že stěžovatel skutek, kvalifikovaný jako trestný čin výtržnictví spáchal dne 3. 12. 2005) či podle zákona č. 361/2003 Sb. [vzhledem k tomu, že za účinnosti tohoto zákona – dne 16. 1. 2007 - nabylo právní moci usnesení Okresního soudu v Opavě ze dne 20. 12. 2006, č. j. 19 T 68/2006 – 154, kterým bylo trestní stíhání stěžovatele pro trestný čin výtržnictví podmíněně zastaveno, což představuje důvod pro propuštění ze služebního poměru ve smyslu § 42 odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2003 Sb.]. Je tudíž třeba vyřešit otázku, která skutečnost představuje rozhodující důvod pro propuštění stěžovatele ze služebního poměru – zda je to výše zmíněný skutek, pro nějž bylo vedeno trestní řízení pro trestný čin výtržnictví, anebo nabytí právní moci usnesení Okresního soudu v Opavě o podmíněném zastavení trestního stíhání stěžovatele.

Stěžovatel v kasační stížnosti vyjádřil přesvědčení, že na uvedený skutek bylo možné z hlediska služebního poměru aplikovat pouze v té době platný a účinný právní předpis, kterým byl zákon č. 186/1992 Sb. Proti stěžovateli bylo možné postupovat podle § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb., při dodržení lhůt uvedených v § 106 odst. 3 téhož zákona.

Žalovaný je naproti tomu toho názoru, že důvodem k propuštění stěžovatele ze služebního poměru bylo až nabytí právní moci usnesení Okresního soudu v Opavě č. j. 19 T 68/2006 – 154, jímž bylo rozhodnuto o podmíněném zastavení trestního stíhání žalobce, o kterém se služební funkcionář dozvěděl dne 5. 2. 2007 a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně tudíž bylo vydáno ve lhůtě stanovené v § 42 odst. 4 zákona č. 361/2003 Sb. Žalovaný má tedy za to, že v posuzované věci nemělo být postupováno podle zákona č. 186/1992 Sb., a poukázal rovněž na skutečnost, že na rozdíl od znění § 42 zákona č. 361/2003 Sb., konstruoval § 106 zákona č. 186/1992 Sb., pouze možnost propustit policistu, nikoliv povinnost.

Nejvyšší správní soud sdílí názor stěžovatele, že služební funkcionář, pokud chtěl propustit stěžovatele ze služebního poměru pro skutek spáchaný dne 3. 12. 2005, měl postupovat podle zákona účinného v době spáchání tohoto skutku, tj. zákona č. 186/1992 Sb. ve znění účinném do 28. 2. 2006 (tedy ve znění před novelou provedenou zákonem č. 21/2006 Sb.).

Podle § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb., ve znění účinném do 28. 2. 2006, policista mohl být propuštěn ze služebního poměru, jestliže porušil služební přísahu nebo služební povinnost zvlášť závažným způsobem.

Nejvyšší správní soud již opakovaně judikoval, že služební poměr příslušníka Policie České republiky je poměrem práva veřejného a jako takový je ovládán soustavou přísně vymezených povinností a práv příslušníků, založených často na zcela odlišných principech, než je tomu ve sféře pracovních vztahů soukromoprávních. Charakter tohoto vztahu podal Nejvyšší správní soud vyčerpávajícím způsobem např. v rozhodnutí č. j. 6 As 29/2003 – 97, které bylo publikováno pod č. 415/2004 Sb.NSS. Jedním ze zvláštních znaků tohoto vztahu je existence služební přísahy. Podle jejího textu (§ 6 odst. 2 zákona o služebním poměru) příslušník slibuje mimo jiné být čestným, statečným a ukázněným. Tento závazek vzal na sebe stěžovatel nejen pro dobu plnění služebních povinností, ale rovněž i mimo tuto dobu. Jinými slovy řečeno zmíněné požadavky na jeho chování, jednání a vystupování se uplatňují i mimo dobu služby. Důvod propuštění ze služebního poměru podle § 106 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru č. 186/1992 Sb. předpokládá porušení služební přísahy zvlášť závažným způsobem, druhou skutkovou podstatou zde uvedenou je porušení služební povinnosti zvlášť závažným způsobem, přičemž pro naplnění těchto podstat je nutno shledat buď porušení služební přísahy nebo porušení služební povinnosti (případně jistě i obého), a to v intenzitě dosahující zvláštní závažnosti („zvlášť závažným způsobem“). Porušení služební přísahy nebo služební povinnosti může být podle okolnosti kvalifikováno jako kázeňský delikt, správní delikt či dokonce trestný čin, nemusí tomu však tak být vždy a nutně. *Pokud je pro jednání, v němž je možno spatřovat porušení služební přísahy či služební povinnosti, vedeno příslušné řízení, není jeho pravomocné ukončení předpokladem pro to, aby mohlo být konstatováno porušení služební přísahy či služební povinnosti; služební funkcionář rozhodující o propuštění musí zvážit na základě takového zjištění skutkového stavu věci, který nezavdává pochybnosti o skutkovém ději a podřadí jej pod právní důvod propuštění, přičemž musí zvlášť odůvodnit intenzitu, která je pro důvod propuštění podle zákona podstatná. Řízení o propuštění se tedy vede jako řízení samostatné, které není závislé na výsledku řízení kázeňských, správních či trestních.*

Tyto závěry sdílí soudy ve správním soudnictví již řadu let a byly příslušným způsobem publikovány. Propuštění ze služebního poměru není za těchto okolností porušením presumpce neviny, a to ani v případě, půjde-li o totéž jednání, o němž se vede trestní řízení. Tento právní závěr byl rovněž podroben testu souladu s ústavním pořádkem, přičemž také Ústavní soud jej shledal s ústavními principy zcela konformním (sp. zn. I. ÚS 529/03). V posuzované věci tedy pro řízení o propuštění ze služebního poměru nebylo určující, že trestní stíhání stěžovatele vedené pro trestný čin kvalifikovaný jako výtržnictví, v němž byl stěžovatel obžalobou státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Ostravě ze dne 22. 6. 2006 sp. zn. 3KZV23/2006-22, postaven před soud pro shora označený trestný čin, nebylo v průběhu jednoroční objektivní prekluzivní lhůty počítané ode dne spáchání skutku pravomocně ukončeno, neboť pro úvahu služebního funkcionáře, zda jsou zde podmínky pro propuštění policisty ze služebního poměru stačilo pouze zjištění, zda skutek, jehož se stěžovatel dopustil (kvalifikovaný v trestním řízením jako trestný čin výtržnictví) je porušením služební přísahy či služební povinnosti (event. obého) a to takové intenzity, že jde o porušení učiněné zvlášť závažným způsobem. Nejvyšší správní soud je přesvědčen (ostatně nikdo z účastníků tuto skutečnost ani nezpochybňuje), že jednání, pro které bylo vedeno se stěžovatelem trestní řízení nepochybně takovým jednáním je. Jde o jednání ovlivňující pověst a věrohodnost policie jako instituce, ale rovněž vážnost policisty samotného. Je v rozporu s jeho závazkem chovat se čestně, statečně a ukázněně. Tuto skutečnost měl a mohl služební funkcionář zjistit ještě v průběhu jednoroční objektivní lhůty k rozhodnutí o jeho propuštění ze služebního poměru, jistě nejpozději dne 22. 6. 2006, kdy byla proti stěžovateli podána u soudu obžaloba. Ostatně stěžovatel uvádí, že služební funkcionář věděl o spáchání o jeho skutku od samého počátku, neboť byl vyšetřován služební inspekcí.

Z ustanovení § 106 odst. 3 zákona č. 186/1992 Sb., vyplývá, že o propuštění z důvodu uvedeného v odst. 1 písm. d) téhož ustanovení *může být rozhodnuto pouze ve dvouměsíční subjektivní lhůtě, resp. v jednoroční objektivní lhůtě, přičemž v těchto lhůtách musí být rozhodnutí policistovi též doručeno.*

K otázce, jak je třeba vykládat dvouměsíční subjektivní lhůtu zakotvenou v ustanovení § 106 odst. 3 zákona č. 186/1992 Sb., se Nejvyšší správní soud vyjádřil již v rozsudku ze dne 16. 5. 2007, č. j. 3 Ads 1/2007 – 67, k dispozici na www.nssoud.cz, ve kterém vyslovil, že *podle § 146 odst. 1 zákona o služebním poměru se právo promlčí, není-li uplatněno v zákonné lhůtě. Odst. 3 téhož ustanovení upravuje institut prekluze práva, ke které dochází vlivem marného uplynutí lhůt k vykonání práva. K prekluzi, na rozdíl od promlčení, dochází jen v taxativně vymezených případech a přihlíží se k ní z úřední povinnosti. Jedním z taxativně uvedených případů, kdy nevykonáním práva dochází k jeho prekluzi, je § 106 odst. 3 zákona o služebním poměru. Podle tohoto ustanovení o propuštění z důvodu § 106 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru může služební funkcionář rozhodnout pouze do dvou měsíců ode dne, kdy služební funkcionář důvod propuštění zjistil – tedy v subjektivní lhůtě, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy tento důvod vznikl (v objektivní lhůtě), přičemž v těchto lhůtách musí být rozhodnutí policistovi též doručeno. Subjektivní lhůta přitom musí skončit nejpozději současně s koncem lhůty objektivní.*

K otázce výkladu ustanovení § 106 odst. 3 zákona č. 186/1992 Sb., lze poukázat rovněž na rozsudek ze dne 1. 4. 2010, č. j. 3 Ads 3/2010 – 78, ve kterém Nejvyšší správní soud poznamenal, že *ustanovení § 106 odst. 3 zákona č. 186/1992 Sb. požaduje, aby bylo ve stanovené lhůtě příslušníkovi doručeno prvoinstanční rozhodnutí.*

S ohledem na výše uvedené tak je zřejmé, že ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu vychází ze závěru, že právo služebního funkcionáře propustit policistu ze služebního poměru z důvodů uvedených v § 106 odst. 1 písm. c), d) a e) zákona č. 186/1992 Sb., - v posuzované věci připadá v úvahu důvod uvedený v písm. d) - prekluduje ve lhůtách stanovených v odst. 3 téhož ustanovení (dvouměsíční subjektivní lhůta, jednoroční objektivní lhůta). Nejvyšší správní soud tak má za to, že ustanovení § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb., je třeba ve spojení s § 106 odst. 3 a § 146 odst. 1 téhož zákona vykládat a aplikovat tak, že služební funkcionář je povinen v lhůtách uvedených v tomto ustanovení rozhodnout o propuštění ze služebního poměru a pokud tak neučiní, toto jeho právo prekluduje a o propuštění policisty ze služebního poměru již nelze rozhodnout. K prekluzi práva propustit policistu z důvodů uvedených v § 106 odst. 1 písm. c), d) a e) zákona č. 186/1992 Sb., je navíc služební funkcionář povinen přihlédnout z úřední povinnosti (viz § 146 odst. 3 zákona č. 186/1992 Sb.) Ustanovení § 106 zákona č. 186/1992 Sb., konstruuje sice možnost a nikoliv povinnost propustit policistu, ale za situace, kdy podmínky pro takové propuštění nastanou – policista se dopustí jednání, které je v rozporu se služební přísahou (a tak tomu v projednávaném případě nepochybně bylo) – je povinností služebního funkcionáře, pokud chce policistu propustit, učinit tak ve lhůtách stanovených zákonem.

Vzhledem k tomu, že stěžovatel se skutku, který bylo možné posoudit podle § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb., dopustil dne 3. 12. 2005, uplynula delší z obou lhůt, v níž mohl být propuštěn ze služebního poměru, stanovená v § 106 odst. 3 zákona č. 186/1992 Sb., (tj. jednoroční objektivní lhůta, která plyne ode dne, kdy důvod k propuštění vznikl, tj. ode dne 3. 12. 2005) dnem 3. 12. 2006. Nemá tudíž význam zabývat se dále během subjektivní lhůty a tím, kdy se příslušný služební funkcionář o skutku stěžovatele dozvěděl. Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo vydáno až dne 9. 2. 2007, tj. po uplynutí lhůty k jeho vydání, která, jak bylo vysvětleno výše, má prekluzivní charakter a jejím uplynutím zanikla možnost propustit stěžovatele pro skutek spáchaný dne 3. 12. 2005. Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, je z tohoto důvodu stiženo nezákonností, neboť bylo vydáno po marném uplynutí zákonné prekluzivní lhůty. Z téhož důvodu je pak nezákonné i rozhodnutí žalovaného.

Závěr žalovaného, který setrvává na názoru, že důvod pro propuštění stěžovatele ze služebního poměru představuje nabytí právní moci usnesení Okresního soudu v Opavě ze dne 20. 12. 2006, č. j. 19 T 68/2006 – 154, kterým bylo rozhodnuto o podmíněném zastavení trestního stíhání žalobce, o kterém se služební funkcionář (správní orgán prvního stupně) dozvěděl dne 5. 2. 2007, je tedy mylný, neboť s ohledem na výše uvedené je zřejmé, že správní orgán měl postupovat podle zákona č. 186/1992 Sb., neboť důvod pro propuštění stěžovatele ze služebního poměru mohl představovat pouze skutek, jehož se stěžovatel dopustil již dne 3. 12. 2005.

V této souvislosti je třeba ještě zmínit též nález Ústavního soudu I. ÚS 655/2005 ze dne 20. 7. 2006, podle něhož, *„jestliže se policista dopustí zvlášť závažného porušení služební přísahy nebo služební povinnosti, jednáním, které znaky kázeňského přestupku, přestupku nebo trestného činu (s výjimkou § 37 zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky), může příslušný služební funkcionář rozhodnout o propuštění tohoto policisty ze služebního poměru bez ohledu na fakt, zda a jaký trest mu byl za dané jednání uložen“.*

I z uvedeného závěru Ústavního soudu vyplývá, že služební funkcionář nemusel vyčkávat konce trestního řízení vedeného proti stěžovateli pro zmíněný skutek. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že podmínky pro propuštění ze služebního poměru je třeba posuzovat podle zákona účinného v době, kdy tento důvod vznikl, tj. v posuzované věci podle zákona č. 186/1992 Sb.; to, že tak služební funkcionář neučinil a dopustil prekluzi lhůt pro vydání rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru, nemůže být následně „doháněno“ využitím ustanovení zákona, který v době spáchání skutku nebylo možno na věc vůbec aplikovat. Takový postup je nutno označit za nepřípustnou retroaktivitu, když je zřejmé, že užití nově konstruovaného důvodu propuštění policisty ze služebního poměru zákonem č. 361/2003 Sb., je navíc pro stěžovatele nepříznivé.

Jinými slovy řečeno, skutečnost, že dne 1. 1. 2007 nabyl účinnosti zákon č. 361/2003 Sb., který v § 42 odst. 1 písm. c) stanoví služebnímu funkcionáři povinnost propustit příslušníka mimo jiné tehdy, jestliže bylo v řízení o úmyslném trestném činu pravomocně rozhodnuto o podmíněném zastavení trestního stíhání, nemůže jít žádným způsobem k tíži stěžovatele a správní orgány nemohou postupem podle tohoto zákona napravit svoje pochybení, které spočívá v zmeškání prekluzivních lhůt stanovených v zákoně č. 186/1992 Sb., pro propuštění stěžovatele ze služebního poměru z důvodu shora popsaného skutku. Pokud by totiž zákon č. 361/2003 Sb., nenabyl účinnosti, nebo ji nabyl až o několik let později, event. vůbec vydán nebyl, pak by zcela nepochybně služební funkcionář neměl jakýkoliv jiný podklad k propuštění stěžovatele ze služebního poměru, než zákon č. 186/1992 Sb.

Závěr žalovaného zaujatý v této věci považuje Nejvyšší správní soud za nesprávný také proto, že představuje nepřípustný zásah do právní jistoty stěžovatele, který spáchal skutek za účinnosti zákona č. 186/1992 Sb., a mohl tudíž odůvodněně předpokládat, že jeho skutek bude projednán a posouzen podle tohoto, tehdy platného zákona.

Nejvyšší správní soud v této souvislosti poukazuje na nález ze dne 31. 03. 2005 sp. zn. I. ÚS 554/04, v němž Ústavní soud vyzdvihl, že *„časový horizont toho, kdy se účastníkovi řízení dostává konečného rozhodnutí ve věci, je neoddělitelnou součástí měřítek celkové spravedlnosti řízení. Čím je tento časový horizont delší, tím více se rozostřují kontury spravedlnosti jak v očích přímých účastníků řízení, tak i v obecném vnímání veřejnosti a veřejného mínění. Celkově se tak oslabuje kredibilita státní moci a specificky moci soudní. Nepřiměřená délka řízení se pak proto přímo odráží v důvěře občana ve stát, jeho instituce a v právo, což je základní podmínka pro fungování legitimního demokratického právního státu.“*

Pro úplnost nutno dodat, že pouze v případě, že by se jednalo o trestný čin, za který by byl policista odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, jednalo by se o důvod k propuštění ze služebního poměru uvedený v § 106 odst. 1 písm. e)

zákona č. 186/1992 Sb., podle kterého *policista může být propuštěn ze služebního poměru, jestliže byl pravomocně odsouzen pro trestný čin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody.* V takovém případě by pak jednoroční objektivní lhůta podle § 106 odst. 3 zákona č. 186/1992 Sb., pro vydání rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru běžela od nabytí právní moci takovéhoto odsuzujícího rozhodnutí trestního soudu (o takový případ se však v posuzované věci nejedná, neboť žalobce za spáchaný skutek k nepodmíněnému trestu odnětí svobody odsouzen nebyl). Zřetelně tu tedy jde o dvě skutkové podstaty, které směšovat nelze, přičemž z právního vyjádření skutkové podstaty uvedené v § 106 odst. 1 písm. e) cit. zákona plyne i to, že dostatečným důvodem pro propuštění ze služebního poměru podle tohoto ustanovení, u něhož se počátek objektivní jednoleté prekluzivní lhůty pro propuštění ze služebního poměru počítá až od nabytí právní moci odsuzujícího rozhodnutí trestního soudu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, je právě takovéto odsouzení a nikoliv jiné potrestání, ať již za trestný čin nebo přestupek (kázeňský přestupek). Podstatné je ale především to, že obě skutkové podstaty, pro něž mohl být stěžovatel propuštěn ze služebního poměru jsou součástí zákona č. 186/1992 Sb., tedy platného v době, kdy se protiprávního jednání dopustil. Pokud by tedy stěžovatel byl v trestním řízení odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, mohl by služební funkcionář vůči němu použít důvodu uvedeného v § 106 odst. 1 písm. e) naposledy uvedeného zákona, přičemž jednoroční objektivní lhůtu k propuštění by počítal od právní moci odsuzujícího rozsudku.

Stěžovatel v kasační stížnosti rovněž označil napadený rozsudek městského soudu za zmatečný, s odůvodněním, že městský soud vycházel z § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb., ve znění účinném od 1. 3. 2006 a omylem tak vykládal cit. ustanovení zákona ve znění, které je odlišné od znění ustanovení, které bylo účinné v době spáchání skutku stěžovatele. V souvislosti s uvedeným stěžovatel poukázal na skutečnost, že se městský soud obsáhle zabýval úvahami, jak mohl policejní funkcionář v předmětné době toto své právo realizovat, pokud nevěděl, jak předmětné trestní řízení skončí.

Je nutno připustit, že městský soud při své úvaze jak by věc měla být posuzována podle zákona č. 186/1992 Sb., nesprávně citoval ustanovení § 106 odst. 1 písm. d) ve znění účinném od 1. 3. 2006 a nikoli ve znění účinném do 28. 2. 2006, tj. ve znění účinném ke dni spáchání skutku stěžovatelem. Jde o pochybení městského soudu, které však nezpůsobuje zmatečnost řízení před městským soudem, neboť nepředstavuje žádný z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Ze strany městského soudu jde o pochybení spočívající v aplikaci nesprávného zákona, a navíc s ohledem na výše uvedené i v jeho nesprávném výkladu. Pro posouzení důvodnosti kasační stížnosti však nesprávná úvaha městského soudu nebyla podstatná.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že rozhodnutí žalovaného, kterým je potvrzeno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je nezákonné. Nezákonný je též rozsudek Městského soudu v Praze, který se s právním posouzením věci žalovaným ztotožnil.

Uvedená skutečnost vede Nejvyšší správní soud k závěru, že se stěžovateli podařilo dovolat důvodu kasační stížnosti uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť rozsudek Městského soudu v Praze je stižen vadou spočívající v nesprávném právním posouzení věci.

Na městském soudu tak v dalším řízení bude, aby zrušil napadené rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení se závazným právním názorem, jak má v řízení dále postupovat, tj. uloží mu, aby rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podle § 190 odst. 8 zákona č. 361/2003 Sb., zrušil a řízení zastavil, neboť došlo k prekluzi lhůt pro vydání rozhodnutí o propuštění stěžovatele ze služebního poměru, stanovených v § 106 odst. 3 zákona č. 186/1992 Sb. Nejvyšší správní soud dodává, že v posuzované věci již není možné aplikovat zákon č. 186/1992 Sb., neboť služební funkcionáři (správní orgány obou stupňů) v posuzované věci podle tohoto zákona v řízení neučinili žádný úkon a nepřipadá tak v úvahu postup podle § 227 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., podle kterého *řízení ve věcech služebního poměru zahájené před nabytím účinnosti tohoto zákona provedou služební funkcionáři způsobem stanoveným v tomto zákoně, jestliže je rozhodováno o právu nebo povinnosti v něm obsaženém. V ostatních případech se řízení zastavuje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.* Nepřichází v úvahu ani postup podle odst. 2 téhož ustanovení, podle něhož *podle dosavadních právních předpisů se posuzují rozhodnutí a právní úkony, které směřují ke skončení služebního poměru, i když služební poměr příslušníka má na jejich základě skončit až po nabytí účinnosti tohoto zákona; ustanovení § 215 se v tomto případě neužije. Nároky související se skončením služebního poměru příslušníka uvedeného ve větě první se posuzují podle dosavadních právních předpisů.*

Nejvyšší správní soud proto rozhodnutí Městského soudu v Praze podle § 110 odst. 1 za použití § 109 odst. 3 s. ř. s. zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm Městský soud v Praze rozhodne vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

V novém rozhodnutí Městský soud v Praze rozhodne rovněž o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. října 2011

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu